

Notat

31.05.2018

Notatbidrag til svar på TRU 484

Indledningsvist skal Banedanmark bemærke, at den jord, der omtales som jordforureningssagen var beliggende i et område, der kaldes Teglværksgraven, som lå i tilknytning til det nu nedlagte teglværk i Bjæverskov. Området ligger ca. 3,2 km. øst for Leopolds Rullegræs og har ikke tilhørsforhold til Leopolds Rullegræs. Banedanmark har vedlagt kortbilag over de forskellige områder.

Banedanmark bemærker, at der er tale om to separate sager med to forskellige lodsejere. Den i TRU-spørgsmålet refererede artikel omhandler den benævnte jordforureningssag, som vedrører området omkring Teglværksgraven. Denne har således ikke relation til Leopolds Rullegræs. Lodsejerne har dog tilknyttet samme advokat.

Det omtalte areal er permanent eksproprieret til banen af Banedanmark i 2014. Fra dette areal skulle der bortgraves en større jordmængde, muld og anden blødbund inden anlæg og opbygning af banen. Den opgravede jord var planlagt placeret på et udsætningsområde i umiddelbar nærhed (se kortudsnit). Udsætningsområdet er placeret på et areal, der stammer fra en ejendom, der blev totaleksproprieret forud for anlægget af den nye bane, og samme areal blev i forbindelse med de efterfølgende ekspropriationer overdraget til en lodsejer, til fremtidig landbrugsdrift, som del af denne lodsejers samlede erstatning i forbindelse med projektet for den nye bane.

På grundlag af, at en del af arealet ved og over Teglværksgraven på ekspropriationstidspunktet blev drevet som landbrug, samt de fra arealet forud udtagne jordprøver, var der en forventning om, at der var tale om jord, der umiddelbart kunne anvendes på et kommende landbrugsareal, hvorfor jorden blev planlagt placeret i det førnævnte nærmeste udsætningsområde til landbrugsdrift.

Den ovenfor omtalte jordforureningssag er tillige beskrevet i Banedanmarks notat af 18. januar 2018 som indgik som bilag ved besvarelse af spørgsmål 484 (TRU alm. del). Det fremgår af Banedanmarks notat: "... at der var tegl i den tidligere landbrugsjord". Jorden indeholdt imidlertid også mængder af plast og asfalt m.v. Dette fremgik ikke af notatet, hvilket Banedanmark skal beklage. Som det fremgår nedenfor, er det imidlertid vigtigt at understrege, at den forurenede jord fra teglværksgraven efterfølgende blev kørt til et andet af Banedanmarks udsætningsområder, som ikke skulle indgå i landbrugsdrift, samt at der i forbindelse med bortkørslen blev frasorteret plast og asfalt. Den pågældende borger, der ejer udsætningsområdet, har underskrevet en tilfredshedserklæring for reetableringen.

Tidslinje

Forløbet omkring den jord, der skulle og blev flyttet fra området ved Teglværksgraven beskrives i det følgende.

Som en del af forberedelsen af banen, gennemføres der en række geotekniske borer på hele strækningen. Formålet er at fastlægge jordkvalitet og bæreevne samt evt. forurening. Forud for det er der gennemført en miljøscreening for at afdække områder med potentiel risiko for forurening. Linjeføring og arealer er undersøgt i den forudgående miljøredegørelse. Herefter bliver de berørte arealer eksproprieret i begyndelsen af 2014 og anlægsarbejderne med jordflytninger blev påbegyndt i 2015.

I en jordprøve fra Teglværksgraven, forud for jordflytningen, blev der ét sted konstateret stærkt forurenede jord. Denne jord blev fjernet inden påbegyndelse i foråret 2015 af udgravning og flytning af jord til det planlagte udsætningsområde.

Banedanmarks tilsyn blev første gang tilkaldt d. 2. juli 2015 af entreprenøren ved Teglværksgraven, som oplyste at der var konstateret tegl og affald i form af plastik i forbindelse med bortgravningen og flytningen af jorden til det planlagte udsætningsområde. Der blev her udtaget to stikprøver af jorden, som viste at en var ren, og en var lettere forurenede. Det blev herefter aftalt med entreprenøren, at arbejdet kunne fortsætte som aftalt under forudsætning af, at affaldet blev frasorteret jorden inden kørsel til udsætningsområdet.

Banedanmarks tilsyn hørte næste gang d. 24. juli 2015 om fund i den tilkørte jord i udsætningsområdet. Fundet bestod af store mængder tegl, samt mindre mængder af affald primært plastic og asfalt, og små mængder metalaffald. Det var her Køge kommune, der kontaktede Banedanmark om fundet. Kommunen pålagde Banedanmark at rense jorden for affald og tegl.

Banedanmark blev kontaktet af Køge Kommune efter, at kommunen under et uanmeldt tilsyn i området samme dag, var blevet kontaktet af en borger, der oplyste, at Banedanmarks entreprenør efter hans opfattelse tilkørte forurenede jord på et areal, som hans svigersøns ejendom havde fået tillagt, jf. tidligere beskrivelse i indeværende notat. Der blev på baggrund af dette udtaget fem stikprøver af jorden i udsætningsområdet for at undersøge, om der var forurening. Jorden blev analyseret for den 'normale' analysepakke, hvor seks tungmetaller, kulbrinter samt tjærestoffer bliver undersøgt. Alle prøverne blev påvist rene.

Banedanmark undersøgte på baggrund af Køge Kommunens tilsyn d. 24. juli på udsætningsområdet om det ville være rentabelt at rense denne affaldsholdige jord for tegl og samt affald (plastic og asfalt m.v.) på stedet. Det blev vurderet, at bortkørsel til et andet udsætningsområde ville være den bedste løsning. Jorden blev frasorteret affald i form af plastic og asfalt m.v., men ikke tegl. Dette blev gjort inden den teglholdige jord blev placeret på et andet af Banedanmarks udsætningsområder, der ikke skulle bruges til landbrugsmæssig drift. Herefter blev der tilført ren jord til det udsætningsområde (landbrugsdrift), hvor den affaldsholdige jord blev fundet. Der blev som et krav fra Køge Kommune udført daglige tilsyn med udsætningsområdet (landbrugsdrift) ved frasorteringen og indtil jorden var flyttet.

I alt er der bortkørt ca. 36.187 kubikmeter jord, hvilket svarer til ca. 72.000 tons jord og ikke 170.000 tons, som det fremgår af den oprindelige henvendelse fra lodsejerens advokat.

Det bemærkes, at den berørte lodsejer ved udsætningsområdet har underskrevet en tilfredshedserklæring for Banedanmarks overlevering af jorden d. 7. juni 2017.

Banedanmark bemærker ud over ovenstående sag, at entreprenøren i forbindelse med bortgravning af jord i Teglværksgraven i anden sammenhæng har stødt på et område med tydeligt olieforurenede jord. Denne jord blev bortgravet under tilsyn af Banedanmark, og det konstateredes, at olien stammede fra en nedgravet tromle. Jord og tromle blev læsset direkte i container og kørt til godkendt modtager og intet jord fra denne forurening i det eksproprierede areal i Teglværksgraven blev flyttet til det førnævnte udsætningsområde tæt på Teglværksgraven, som skulle benyttes til landbrugsjord.

Forud for ovennævnte hændelser har Banedanmark langs hele strækningen udført både geo- og miljøtekniske undersøgelser. De geotekniske undersøgelser har bl.a. givet viden om, hvilken type jord, der blev gravet i. De miljøtekniske undersøgelser (forklassificering) har givet viden om jordens

forureningsgrad. Forklassificeringen er også udført i områder, hvor jordforureningsloven ikke er gældende, og analyser derfor ikke er et krav, hvilket området ved den gamle teglværksgrund hører under. Efterfølgende er den blevet kortlagt som muligt forurennet (V1).

De geotekniske undersøgelser viste i det aktuelle område tegn på fyld (jord der tidligere har været gravet op og måske flyttet – i modsætning til intaktjord der ikke har været rørt) i nogle af de udførte boringer, og i enkelte prøver var der også tegl. Ved forklassificeringen blev der ikke påvist forurennet jord, idet tegl i mindre mængder ikke betragtes som forurening. Tegl er brændt ler og indeholder ikke miljøfarlige stoffer, som kan forurene jord og drikkevand. Tegl i jord kan i større mængder dog besværliggøre den landbrugsmæssige anvendelse af et areal.

Det er også forklaringen på, hvorfor arbejdet ikke blev stoppet tidligere, da der ikke var tale om håndtering af jord, der i udgangspunktet krævede særlig håndtering. Så snart Banedanmark blev gjort opmærksom på, at der var affald og tegl i jorden, gik Banedanmark i dialog med Køge Kommune om, hvordan situationen skulle håndteres.

Som beskrevet, havde Banedanmark alternative lokaliteter til placering af jorden, og havde indholdet af jorden i Teglværksgraven været kendt på forhånd var det naturligvis kørt direkte til den lokalitet som ikke skulle bruges til landbrugsjord. Der er ingen af de alternative lokaliteter, der knytter sig til eller ligger i nærheden af Leopolds Rullegræs eller de arealer, der er permanent eksproprieret fra Leopolds Rullegræs.